

CSAPATNÉV:.....

2. ÁLLATTENYÉSZTÉS

Ismerjétek fel az állatokat, majd ezeket párosítsátok úgy, hogy olyan szavakat kapjatok eredményül, amilyen állatok valóban léteznek az állatvilágban! Írjátok le helyesen!

Pl.: darázló szavunk nincs, de a lódarázs már létező kifejezés!

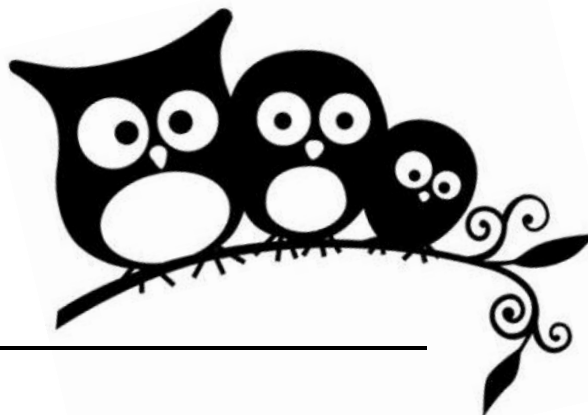


4 perc
5 pont

CSAPATNÉV:.....

3. MADÁRLES

Gyűjtsetek minél több **ly**-es madárnevet!



*2 perc
1 pont/ helyes szó*

CSAPATNÉV:.....

4. CSACSI PACSI

Ez a nyelvi játék Csukás István író (Süsü, a sárkány) és Czibor János nyelvész költészeti vitájából született. Az első szófordulat a „szamár kézfogás” rímes szójátéka, a „csacsi paksi” volt, ahonnan a játék neve is származik.

A meghatározások és a megadott kezdőbetűk alapján alkossatok olyan szó párokat, amelyek csak az első betűjükben különböznek.

Pl. szamár kézfogás **CS. P.** – *csacsi paksi*
gyanakvó tekintetű macskamedve **S. P.** – *sanda panda*

- a) ravasz állat tréfája **R. M.** – _____
- b) makacs kukorékoló **NY. K.** – _____
- c) villásfarkú madár és szakállas barátja **F. K.** – _____
- d) barlanglakó állat hangulata **M. K.** – _____
- e) két pár szárnyasrovar **N. L.** – _____
- f) látássérült hím állat **V. B.** – _____
- g) bátoratlan díszes farktollú madár **GY. P.** – _____
- h) színes tollú „tolvaj” madár **T. SZ.** – _____
- i) ostoba őzmama **B. S.** – _____
- j) uszonyos állat éneke **H. D.** – _____



4 perc
10 pont

CSAPATNÉV:.....

5. KÖNYVMOLY

Kedvelitek az állatos könyveket? Ajánlunk egyet, de az írója nevét nektek kell megfejtenetek.

Egészítsétek ki **állatnevekkel** a rejtvényt úgy, hogy soronként értelmes szót kapjatok. A kiemelt oszlopból kiderül az író neve, azt írjátok a könyvajánlóra!

Könyvajánló

Rumini meseregény

Írta: _____



Rumini egy bátor, szentelen kisegér, aki csavargóból lett hajósinassá, és barátaival számos kalandba keveredett. Izgalmas könyv, 2007-ben az év Gyermekkönyve Díjjal tüntették ki.

Neked is ajánljuk!

1.						F	E	L	H	Ő	
2.				Ú	T						
3.				G	O	M	B	A			
4.						S	Z	Ü	R	K	E
5.				K	E	N	Y	É	R	F	A
6.				S	Z	O	R	Í	T	Ó	
7.				I	J	E	S	Z	T	Ő	
8.				S	O	R					
9.				E	P	E	R	F	A		

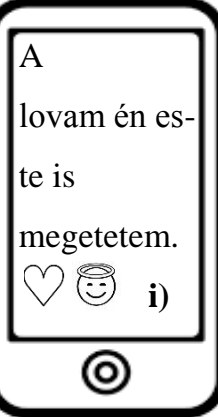
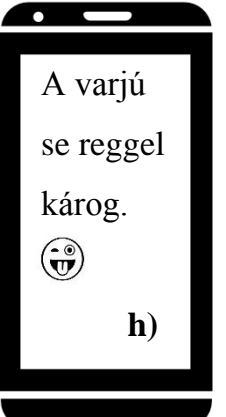
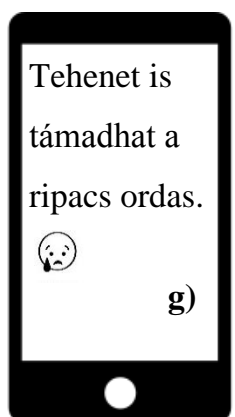
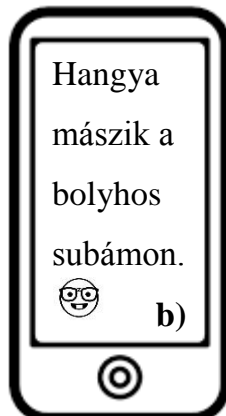
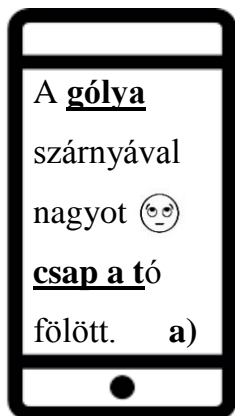
4 perc
10 pont

CSAPATNÉV:.....

6. ÁLLATI TÁRSASÁGOK

Bizony, az állatoknak is megvan a maguk társasága! Nem szívesen keverednek más állatokkal, mindegyik a maga fajtáját kedveli.

- Az alábbi SMS üzenetek rejtik az említett állat csoportjának nevét is. Találjátok meg, majd **töltsétek ki a táblázatot!** Segít a példa.
- Vajon melyik SMS-t írhatta a képen látható kanász, ha a jószágait emlegette? **Írjátok a körbe az SMS betűjelét!**



	állat	csoport
a)	<i>gólya</i>	<i>csapat</i>
b)		
c)		
d)		
e)		
f)		
g)		
h)		
i)		



E. J. Bagarely

Kanász cifra szűrben

*5 perc
10 pont*

CSAPATNÉV:.....

7. ÁLLATTERELÉS

A felsorolt szólásokból, közmondásokból elkóboroltak az állatok, helyet cseréltek egymással. Tereljétek őket az eredeti helyükre! Írjátok a közmondás mellé az oda illő állatneveket!

Kerülgeti, mint **rák** a forró kását. macska

Előre iszik a **kutya** bőrére. _____

Nyulat melenget a keblén. _____

Vak **fecske** is talál szemet. _____

Nyeli, mint **maeska** a nokedlit. _____

Kiugratja a **bogarat** a bokorból. _____

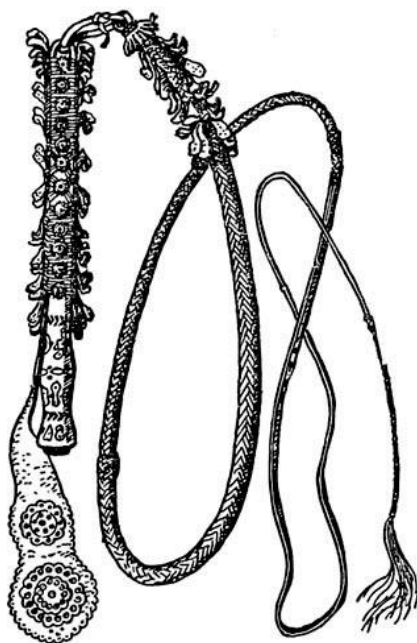
Bizonytalan, mint a **kacsa** vacsorája. _____

Vörös, mint a főtt **disznó**. _____

Egy **tyúk** nem csinál tavaszt. _____

Éhes **medve** makkal álmodik. _____

Kígyót ültet a fülébe. _____



5 perc
10 pont

Karikás ostor - a magyar pásztorok legfőbb és legdíszesebb terelőeszköze. Pattogtatásával a jószágot a terelésre figyelmeztetik.

CSAPATNÉV:.....

8. ÁLLATI TILTÁSOK

*Gyakran az emberek viselkedését állatos kifejezéssel
illetjük. Aki **gyerekesen viselkedik**, az **csacsiskodik**;
aki **akadékoskodik**, az **kukacoskodik**;
aki **élesen fürkészk**, az **sasol**.*

Fogalmazzatok tiltásokat az alábbi kijelentések mellé egy odaillő „állati” cselekvés felhasználásával!

csacsiskodik kigyózik kutyaagol kukacoskodik

kakaskodik meglavasít páváskodik majmol kacsázik

legyeskedik szajkóz bogarászik

Gyerekesen viselkedik. Ne csacsiskodj!

Kicsinyesen akadékoskodik. Ne kukacoskodj!

Harciasan viselkedik. _____

Komikus hatást keltve utánózik. _____

Udvarlóként forgolódik körülötte. _____

Cifra ruhában ágál. _____

Türelmesen kutat, keresgél. _____

Kitartóan gyalogol. _____

Tekervényes vonalban halad. _____

Csámpásan jár. _____

Bemagolt szöveget darál. _____

Ellop, elemel. _____

5 perc
10 pont

9. OLVASÓPRÓBA

Olvassátok el közösen a szöveget! Valaki a csapatból olvassa fel kifejezően, folyékonyan, hangosan!

RUMINI ÉS A VARÁZSKALAP

Berg Judit nyomán

A kikötő felől erős szél fújt. Balikó mindkét mancsával megragadta a kalapot, nehogy elragadja a vihar.

– Ha ezt tudom, kabátban jövök – morgott Rumini, és barátjára nézett. Aztán döbbenet torpant meg.

– Hé, Balikó, hová tűntél?

– Itt állok melletted, vakegér! – szólt Balikó közvetlen közletről, de Rumini hiába pislogott, Balikónak nyoma veszett.

Egy pillanatig döbbenet bámult, aztán hatalmasat ordított:

– Működik! Mégiscsak működik!

– Mi? – hallotta barátja értetlen hangját.

– Hát a kalap, te tökkelütött. Nem látlak, érted? Eltűntél.

– Komolyan? – kérdezte Balikó, és ámulva lekapta fejfedőjét, hogy megszemelelje.

Persze abban a pillanatban láthatóvá vált ő is, és az ütött-kopott varázskalap is.

– Vedd fel, hadd lássam – nyújtotta át barátjának.

Rumini mohón nyúlt érte, és a fejére illesztette.

– Nem történt semmi – csóválta a fejét Balikó.

– Mit csináltál vele, mielőtt eltűntél? – kérdezte Rumini.

Balikó megrándította a vállát, jelezve, hogy semmi különöset, de hirtelen újabb szellőkés érkezett. Rumini ösztönösen megragadta a kalapot, és erősen a fejére szorította.

– Ez az! – kurjantott Balikó. – Eltűntél, komám!

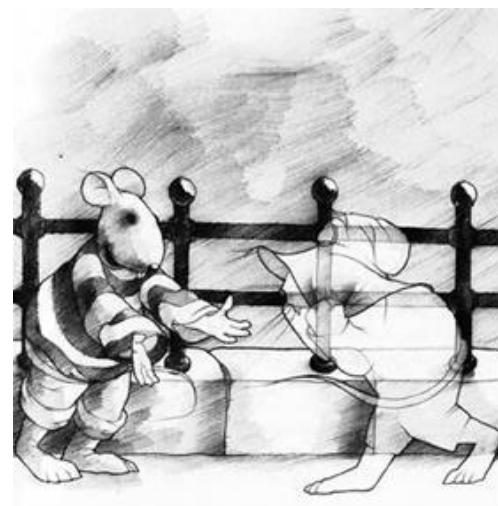
– Tényleg? – kérdezte Rumini gyanakodva. – Tessék, mit mutatok?

– Honnan tudnám? Nem látlak.

– Juhéj! – kiáltott Rumini boldogan.

Éppen arra haladt egy didergő pele, és két métert ugrott ijedtében, amikor meghallotta Rumini ordítását a lámpaoszlop mellől, ahol azonban senkit sem látott.

A két kiséger boldogan kacagott.



*Felkészülés: 4 perc
10 pont*

CSAPATNÉV:.....

10. KÉPZELD MAGAD A HELYÉBE

Bújjatok a szereplők bőrébe, és fogalmazzátok meg néhány mondatban, mit gondolhatott a részlet végén **Rumini**, **a didergő pele** és **a varázskalap**. Figyeljete a külalakra és a helyesírásra is! Mindenki olvassa fel a maga kis szövegét!

Szövegalkotás: 6 perc

Összesen: 3 x 5 pont=15 pont

Rumini:

A didergő pele:

A varázskalap:

KÖRÖSI CSOMA SÁNDOR ANYANYELVI VETÉLKEDŐ

JAVÍTÓKULCS

IV. osztály

KÖRZETI FORDULÓ

2017. március 17.

1. EGÉRRÁGTA VERS

Mondd, szereted az állatokat?
A kutyát, macskát, csacsit, lovat
s a madarakat: a verebeket,
rigót, galambot, pintyeket,
akik a Földön veled élnek,
s bundájuk, tolluk melegében
nekik is van szívük, csak éppen
nem beszélnek?

3 perc

1 pont/kiegészítés

szótaghatár vagy ékezethiba (lo-, szí-, stb.): -0,5 p

10x1=10 p

2. ÁLLATTENYÉSZTÉS

farkaskutya, szarvasbogár, kecskebéka, oroszlánfőka, madárpók

4 perc

1 pont/szó

5x1=5 p

3. MADÁRLES

pulyka, harkály, seregély, ölyv, gólya, bagoly, királyka, karvaly, sólyom, fogoly, keselyű,
sirály, sordély

2 perc

1 pont/helyes szó

ha j-s madarat ly-jel ír le: -1p

4. CSACSIPACSI

- a) ravasz állat tréfája **R. M.** – róka móka
- b) makacs kukorékoló **NY. K.** – nyakas kakas
- c) villásfarkú madár és szakállas barátja **F. K.** – fecske kecske
- d) barlanglakó állat hangulata **M. K.** – medve kedve
- e) két pár szárnyasrovar **N. L.** – négy légy
- f) látássérült hím állat **V. B.** – vak bak
- g) bátortalan díszes farktollú madár **GY. P.** – gyáva páva

- h) színes tollú „tolvaj” madár **T. SZ.** – tarka szarka
i) ostoba őzmama **B. S.** – buta suta
j) uszonyos állat éneke **H. D.** – hal dal

4 perc
1 pont/ szópár
10x1=10 p

5. KÖNYVMOLY

1.	B	Á	R	Á	N	Y	F	E	L	H	Ő
2.	E	G	É	R	Ú	T					
3.	R	Ó	K	A	G	O	M	B	A		
4.	G	A	L	A	M	B	S	Z	Ü	R	K
5.	M	A	J	O	M	K	E	N	Y	É	R
6.	K	U	T	Y	A	S	Z	O	R	Í	T
7.	M	A	D	Á	R	I	J	E	S	Z	T
8.	L	I	B	A	S	O	R				
9.	T	Y	Ú	K	E	P	E	R	F	A	

Írta:

Berg Judit

4 perc
1 pont/szó; 1 pont/ megfejtés
Összesen: 9+1=10 pont

6. ÁLLATI TÁRSASÁGOK

	állat	csoport
a)	Pl . gólya	csapat
b)	hangya	boly
c)	méh	raj
d)	farkas	falka
e)	disznó	konda
f)	birka	nyáj
g)	tehén	csorda
h)	varjú	sereg
i)	ló	ménes



e

Kanász cifra szűrben

5 perc
1 pont/szópár (0,2/állat, 0,8/csoport);
2 pont/ a kanász
Összesen: 8+2=10 pont

7. ÁLLATTERELÉS

Kerülgeti, mint **rák** a forró kását. macska
Előre iszik a **kutya** bőrére. medve
Nyulat melenget a keblén. kígyót
Vak **fecske** is talál szemet. tyúk
Nyeli, mint **maeska** a nokedlit. kacsa
Kiugratja a **bogarat** a bokorból. nyulat
Bizonytalan, mint a **kacsa** vacsorája. kutya
Vörös, mint a főtt **disznó**. rák
Egy **tyúk** nem csinál tavaszt. fecske
Éhes **medve** makkal álmodik. disznó
Kígyót ültet a fülébe. bogarat

5 perc
1 pont/szó;
10x1=10 p

8. ÁLLATI TILTÁSOK

Harciasan viselkedik.	<u>Ne kakaskodj!</u>
Komikus hatást keltve utánoz.	<u>Ne majmolj (majmold)!</u>
Udvarlóként forgolódik körülötte.	<u>Ne legyeskedj!</u>
Cifra ruhában ágál.	<u>Ne páváskodj!</u>
Türelmesen kutat, keresgél.	<u>Ne bogarássz!</u>
Kitartóan gyalogol.	<u>Ne kutvagolj!</u>
Tekervényes vonalban halad.	<u>Ne kígyózz!</u>
Csámpásan jár.	<u>Ne kacsázz!</u>
Bemagolt szöveget darál.	<u>Ne szajkózz (szajkózd)!</u>
Ellop, elemel.	<u>Ne lovasítsd meg!</u>

5 perc
1 pont/tiltás;
10x1=10 p

9. OLVASÓPRÓBA

RUMINI ÉS A VARÁZSKALAP

Berg Judit nyomán

Felkészülés: 4 perc
Pontozási szempontok:
– olvasástechnika: 3 pont
– értő hangsúlyozás: 3 pont
– árnyalt, kifejező előadás, érzelmek: 4 pont
Hiba a szövegűségben: -0,2
Összesen: 10 pont

10. KÉPZELD MAGAD A HELYÉBE

Szövegalkotás: 6 perc

Pontozási szempontok minden szereplőnél: 5 pont/szereplő

– szituáció pontos azonosítása, tartalom, üzenet, eredetiség: 3 pont

– nyelvi megformálás, árnyalt kifejezőmód: 1 pont

– kifejező olvasás: 1 pont

– nyelvhelyesség, helyesírás: -0,2/hiba

Ha más szituációval azonosul: -2 pont

Ha kívül marad, egyes szám 3. személyben fogalmaz: -2 pont

Összesen: 3x5 pont=15 pont

A feladatsor kb. 100 pont a 3. feladattól függően. Ehhez a pontszámhoz a „**Szólj, szám!**”-ot” beküldők még **3** pontot kapnak minden beküldött hónapért (március nem számít).

Minden feladatnál a helyesírási hibákra pontlevonás jár: - **0,2 pont/hiba**.

Megjegyzések:

A feladatsor lazán kapcsolódik a „Állatvilág” témakörhöz, ami az utasításokból és a feladatok helyes megoldásából kerekedik ki. Egyetlen feladat sem feltételez az általános műveltségnél mélyebb tematikus tudást. A téma segítségével, a feladatok felvezetésével a játékvezető megteremtheti a verseny sajátos hangulatát.

Pótfeladat: utolsó lap

Kellemes időtöltést!

CSAPATNÉV:

PÓTFELADAT

Olvassatok ki minél több értelmes magyar szót az ÁLLATIDOMÁR szóból, majd írtátok le helyesen azokat. Betűk felcserélése nem lehetséges!

ÁLLATIDOMÁR: _____

*2 perc
1 pont/ szó*

CSAPATNÉV:

PÓTFELADAT

Olvassatok ki minél több értelmes magyar szót a ÁLLATIDOMÁR szóból, majd írtátok le helyesen azokat. Betűk felcserélése nem lehetséges!

ÁLLATIDOMÁR: _____

*2 perc
1 pont/ szó*

PÓTFELADAT JAVÍTÓKULCS – Ha az első helyen 2 vagy több csapat áll. (Csak nekik szól a feladat, a többiek nem végzik.)

ÁLLATIDOMÁR: ál, áll, állat, állati, idomár, idom, már, ár

*2 perc
minden helyesen kiemelt szó: 1 pont
más betűs vagy hibásan írt szó: -1 pont*